

**МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
БІЛОЦЕРКІВСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ АГРАРНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
СОЦІАЛЬНО-ГУМАНІТАРНИЙ ФАКУЛЬТЕТ**

**Міжнародна науково-практична конференція
«Перспективи розвитку суспільно-гуманітарних наук
в умовах євро інтеграції»**

11-12 квітня 2024 року

Біла Церква
2024

ЗМІСТ

Секція 1 Нові парадигми та напрямки досліджень філософських, політологічних, історичних наук у світовому просторі

Мельник Л.М. Феномен війни і миру у філософських поглядах Томаса Гоббса.....	6
Пасічник Н.С. Деколонізація та дерусифікація – головні тренди політики пам'яті на сучасному етапі.....	8
Грек І.М. Поняття «грумада» у працях Михайла Павлика.....	14
Ордіна Л.Л. Проблеми соціокультурної адаптації особистості в умовах російсько-української війни.....	16
Горкава В.В., Баштанник О.В. Аналіз ролі жінок у політиці та в інституціях влади на прикладі сучасної України.....	19
Росавіцький О.О. Парадигма історії, як виклик сьогоденню.....	23
Фесенко Г.Г. Ландшафт голокосту: актуальні підходи дослідження.....	26

Секція 2 Тенденції та сучасні виклики галузевих юридичних наук та правових практик в умовах євро інтеграції

Ковальчук І.В. Процес глобалізації як фактор становлення політико-правової свідомості особистості.....	30
Бровко Н.І. До питання євроінтеграційних процесів побудови громадянського суспільства в Україні.....	33
Тимошук О.Г. Правове регулювання та розвиток суспільства: забезпечення захисту прав і свобод громадян в Україні в умовах євроінтеграції.....	37
Терещук М.М. Конституційно-правовий статус Президента в парламентсько-президентських республіках Європи.....	40
Линник Т.В. Проблеми нормотворчої техніки в Україні.....	43
Добренька Н.В. Практичні та теоретичні аспекти інформаційної війни в Україні.....	47
Баштанник О.В. The concept of state capacity in modern scientific discourse of governing.....	51
Поляруш-Сафроненко С.О. Конституційні права дітей-жителів об'єднаних територіальних громад в період військової агресії та гарантії їх реалізації.....	54
Скороход О.В., Домбровська О.В. Інформатизація місцевого самоврядування як засіб прискорення подолання наслідків російської агресії.....	59
Макарчук В.В. Використання правоохоронними органами технічних засобів для здійснення спостереження з метою забезпечення національної безпеки і оборони.....	64
Сокиринська О.А. Застосування норм міжнародного гуманітарного права під час «нових» конфліктів.....	67
Prisac A.V. Definition of general competence in the legal literature of Romania.....	70
Сидоренко В.В. Окремі проблемні аспекти реалізації права на екстрену медичну допомогу в умовах адаптації національного законодавства до стандартів ЄС.....	74
Ломакіна І.Ю. Соціальна політика в гуманітарному знанні Європи і соціальний вимір європейської інтеграції : остання третина ХХ ст.	78
Пахомова А.О. Світовий досвід розвитку системи комерціалізації технологій в університетах.....	82
Кашинцева О.Ю. Інтелектуальна власність в Україні: виклики війни, перспективи членства в ЄС та НАТО.....	85
Яковець І.С. Роль ТРІПС плюс у доступі до лікування.....	90
Чомахашвілі О.Ш. Фармацевтична незалежність України: ретроспективний огляд.....	95
Пономарьова О.О. Деякі аспекти захисту конфіденційної інформації сенситивних груп пацієнтів у клінічних випробуваннях.....	98

бази інформація швидко оброблюється та формується у чітко сформовану відповідь або послідовність дій для виконання повноцінної послуги [4, с. 121].

Отже, інформатизація діяльності місцевого самоврядування та використання нових цифрових технологій в сфері управління громадою є дієвим інструментом налагодження ефективного управління на місцевому рівні та запобігає корупційним проявам, забезпечує дієвий прозорий менеджмент проєктів та контроль за використанням фінансів.

Список використаних джерел:

1. Про Національну програму інформатизації: Закон України від 01.12.2022 № 2807-IX. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2807-20#Text> (дата звернення 14.03.2024).
2. Про реалізацію експериментального проєкту із створення, впровадження та забезпечення функціонування Єдиної цифрової інтегрованої інформаційно-аналітичної системи управління процесом відбудови об'єктів нерухомого майна, будівництва та інфраструктури: постанова Кабінету Міністрів України від 15.11.2022 № 1286. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/1286-2022> (дата звернення 14.03.2024).
3. Бородін, Є., Піскоха, Н., Демошенко, Г. Проблеми і переваги цифровізації місцевого самоврядування. Аспекти публічного управління. 2021. № 9(4), 95-103.
4. Роговенко О.В., Лиховид А.В. Цифровізація місцевого самоврядування: основні переваги та виклики // Юридичний науковий електронний журнал. 2022. №10. 120-122. URL: http://lsej.org.ua/10_2022/25.pdf (дата звернення 14.03.2024).
5. Структура цифрової екосистеми DREAM. URL: <https://dream.gov.ua/ua> (дата звернення 14.02.2024).

УДК 342.95

ВИКОРИСТАННЯ ПРАВООХОРОННИМИ ОРГАНАМИ ТЕХНІЧНИХ ЗАСОБІВ ДЛЯ ЗДІЙСНЕННЯ СПОСТЕРЕЖЕННЯ З МЕТОЮ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ НАЦІОНАЛЬНОЇ БЕЗПЕКИ І БОРОНИ

Макарчук В. В.,

доктор юридичних наук, доцент,

доцент кафедри конституційного права та

теоретико-правових дисциплін

Білоцерківський національний аграрний університет

м. Біла Церква, Україна

Анотація. В тезах досліджується використання правоохоронними органами технічних засобів для здійснення спостереження з метою забезпечення національної безпеки і оборони. Проаналізовано Космічну стратегію оборони і безпеки ЄС.

Ключові слова: національна безпека, правоохоронні органи, безпілотна авіаційна система, Космічна стратегія оборони і безпеки ЄС в контексті управління космічною політикою.

Використання правоохоронними органами технічних засобів для здійснення спостереження з метою забезпечення національної безпеки і оборони хоча і розширює можливості зазначених органів, але вимагає детальної нормативно-правової регламентації де будуть враховані як національні інтереси, так і права, свободи та інтереси приватних осіб. Ведучи мову про спостереження із використанням аерокосмічних технологій правоохоронними органами з метою забезпечення національної безпеки і оборони, необхідно відмітити про ряд проблемних питань.

Уточнимо, що безпілотна авіаційна система – це комплексний термін, який означає не лише безпілотний літальний апарат, але й робочу групу та технологію (тобто камери, програмне забезпечення, систему передачі), які його підтримують. Згідно з нещодавніми дослідженнями, близько 5000 агенцій громадської безпеки в США використовують програми безпілотних літальних

апаратів або безпілотних літальних апаратів, причому дві третини це правоохоронні органи [1]. Крім того, у звіті Дослідницької служби Конгресу за 2022 рік зазначено, що Міністерство оборони очікує, що безпілотна авіаційна система може замінити пілотовані літаки для таких місій, як: 1) заправка в повітрі; 2) бій повітря-повітря; 3) стратегічне бомбардування; 4) управління боєм, командування та контроль; 5) придушення та знищення засобів протиповітряної оборони противника; 6) електронна боротьба [2].

Окремо зазначимо, що у 2022 році лідери ЄС визначили космос як стратегічну область у Стратегічному компасі та закликали до розробки космічної стратегії ЄС для безпеки і оборони. Спираючись на цей політичний імпульс, Комісія та Високий представник розробили першу в історії ЄС Космічну стратегію безпеки і оборони. Представляючи зазначену Стратегію, Високий представник ЄС із закордонних справ і політики безпеки та віцепрезидент Європейської комісії Жозеп Боррель сказав: «Космос став ключовим фактором не лише для наших європейських суспільств і економік, а й для безпеки і оборони. Без безпеки не може бути майбутнього в космосі. Як підкреслюється в Стратегічному компасі, космос є стратегічною сферою. Вперше ми пропонуємо стратегію, яка об'єднає всі наші інструменти для захисту космічних активів ЄС і гарантує, що кожен може отримати вигоду від космічних послуг» [3].

Уточнимо, що Космічна стратегія оборони і безпеки ЄС пропонує розширити існуючий механізм реагування на космічні загрози, який уже використовується для захисту Galileo, на всі космічні системи та служби в ЄС. Вона також закликає до ефективної та своєчасної мобілізації відповідних інструментів ЄС для реагування на космічні загрози. Стратегія пропонує відповідний доступ до інформації про космічний простір через національні космічні команди для визначення неналежної поведінки на орбіті та захисту активів ЄС. Вона рекомендує проводити космічні навчання, які допоможуть перевірити та розвинути відповідь ЄС на космічні загрози та дослідити механізми солідарності. Також Стратегія пропонує максимально

використовувати космічний простір для цілей безпеки і оборони, шляхом розвитку послуг подвійного використання та врахування оборонних вимог при підготовці нових космічних програм ЄС. Пропонується запуск двох пілотних проєктів: один для надання початкових послуг з інформування про космічний простір, що базується на можливостях держав-членів, а інший для нової урядової служби спостереження Землі в рамках програми «Коперник» та доповнення існуючих активів. Стратегія також передбачає кращий зв'язок між космосом, обороною та безпекою на рівні ЄС і забезпечення синергії та взаємозбагачення, зокрема з точки зору досліджень і розробок. Вона пропонує конкретні заходи для сприяння співпраці між космічними та оборонними стартапами та підвищення кваліфікації [3].

Однак фахівці визначають певні складності в управлінні космічною політикою ЄС, що може вплинути на її здатність виконувати зазначені вище умови. Зокрема йдеться про: 1) роль інших міжнародних організацій, таких як Європейське космічне агентство (ESA), та держав-членів у формуванні та здійсненні космічної політики ЄС; 2) характер компетенції в космосі ЄС, як це визначено в Договорах і різних процедурах, що застосовуються відповідно до цивільних і безпекових/оборонних аспектів космосу. Остання практика показує, що ЄС прагне подолати такі обмеження з метою оснащення власної космічної політики необхідними інструментами для вирішення проблем безпеки і оборони Союзу та держав-членів [4].

Отже, космічна політика ЄС є важливою сферою в прагненні до стратегічної автономії ЄС. Вона розробляється і впроваджується з метою: 1) захисту космічної інфраструктури ЄС (і промисловості) від зовнішніх загроз; 2) зміцнення спроможності ЄС діяти в космічній сфері; 3) забезпечення безпеки та досягнення оборонних цілей. Високотехнологічні аерокосмічні технології для ведення спостереження правоохоронними органами вимагають державної підтримки, фінансування інноваційних проєктів та нормативного врегулювання загалом.

Список використаних джерел:

1. Unmanned Aircraft Systems and How they Improve Security at Home & Abroad. *MAG Aerospace*, 2023. URL: <https://www.magaero.com/unmanned-aircraft-systems-and-how-they-improve-security-at-home-abroad/>
2. Unmanned Aircraft Systems: Roles, Missions, and Future Concepts. *Congressional Research Service*, 2022. URL: <https://sgp.fas.org/crs/weapons/R47188.pdf>
3. EU Space Strategy for Security and Defence for a stronger and more resilient European Union. *European Commission*, 2022. URL: https://defence-industry-space.ec.europa.eu/eu-space-policy/eu-space-strategy-security-and-defence_en
4. Cellerino Chiara. EU Space Policy and Strategic Autonomy: Tackling Legal Complexities in the Enhancement of the ‘Security and Defence Dimension of the Union in Space’. *European Papers - A Journal on Law and Integration*, 2023. URL: <https://www.europeanpapers.eu/es/europeanforum/eu-space-policy-and-strategic-autonomy>

УДК 341.322.5

ЗАСТОСУВАННЯ НОРМ МІЖНАРОДНОГО ГУМАНІТАРНОГО ПРАВА ПІД ЧАС «НОВИХ» КОНФЛІКТІВ

Сокиринська О. А.,

кандидат юридичних наук, доцент,

завідувач кафедру публічно-правових дисциплін

Білоцерківський національний аграрний університет,

м. Біла Церква Україна

Анотація. Доповідь присвячена висвітленню процесу формування поняття «новий» та «безструктурний» конфлікт через призму участі в них цивільного населення та їх впливу на міжнародне гуманітарне право.